

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tujje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Pleterje.

Pol ure od „luteranske vasi“, od Št. Jerneja, pod vznožjem Gorjancev, leži graščina Pleterje. Tih dol je tu. Vidi se le v nebo. Kraj je kakor ustvarjen za puščavnik. Nekoč je bila ta kartavza last celjskih grofov, v 17. stoletju so jo dobili jezuitje, pozneje baroni Borsch pl. Borschod, madjarski ljudje. Izborno vino raste blizu te kartavze. To vino ima poseben prijeten okus. Čim več ga piješ, bolj si žejen, ali nikdar tako omamljen, da bi ne vedel, kaj delaš. Tako je vino iz stare, še od Rimljanov prišle trte. Ameriška trta daje ves drugačen okus. Tukaj je na mali cerkvi morda najlepši gotiški stolp in najlepši portal na Slovenskem. Borschi so iz gotiških kapelic napravili hleve, v gotiški cerkvi so imeli shranjeno slamo in prazne sode. Zdaj vse bolj razpada, ali nebeško lepa bukova hosta se širi od kartavze gori v hrib daleč na Hrvaško, in v nekaterih delih te hoste še ni pela sekira. K tej graščini spada Golo, manjše posestvo vstric Bele cerkve, ki ima dobre travnike in dobre vinogradne lege.

Do zdaj so bile lastnice vsega tega precej obširnega veleposestva tri stare baronice Borsch, bogate, neomožene ženske. Borschi so precej denarja v časih prejšnje tlake nabrali. Ker vsa šentjernejska dolina skoraj nič hoste nima, so občinski možje ugi-bali, kako bi to graščino kupila občina. Z njo bi dobila vsa občina za vekomaj dosti nastelje in drv, in postala bi po njej gospodarsko dobro podprta. Župan je baronicam to misel razložil in morebiti bi bilo šlo, kakor je občina želela in upala.

Toda krščanski socializem je posegel vmes in kupili so graščino kartajzi s Francoskega za 230.000 gld. Toliko bi občina ne bila mogla dati, kajti tudi po sedanjih zemljiških cenah ni to posestvo vredno več kakor 120 do 150.000 gld. Baronicice so drugače bogate in molitev vseh kartajzev sveta ne bi premogla, da bi postala katera Elizabeta.

Tako imamo na Dolenjskem zdaj drugi nasad posebno pobožnih ljudi. Ker druge industrije v deželi ni, dobimo te pobožne družbe. V Rajhenbergu delajo čokolado in tukaj bodo bržčas kaj kuhali. „Maria Brunn“ — nekdanji cistercijski samostan v Kostanjevici — že tudi Cistercijanci ogledujejo. Morebiti dobe toliko denarja skupaj, da ga kupijo od verskega zaklada, saj je v Avstriji vse mogoče. Tam je veliko hrastove hoste. Učenjaki sicer pravijo, da bi dobro bilo, ko bi država in občine hoste v svoje roke dobile, pa kaj hočemo, v Avstriji je že tako.

Lahko je mogoče, da pride večina veleposestev sčasoma v roke teh pobožnjakov, saj naše veleposestvo ne more delati, ker je zaostalo, ker je prespalo 50 let. Brez tlake ne more izhajati, a modernega kmetijskega dela ne pozna. Veleposestva se ali parcelirajo ali pa pridejo v roke takih kolektivistov, kakor so ti francoski kartajzi. Ti so baje bogati ljudje. Mej njimi je dosti plemenitašev, grofov in baronov. Na Francoskem ne smejo kot red nastopati in tudi zemlje ne dobivati, zato se nase-ljujejo drugod, a pri nas v Avstriji in o-sobito na slovenskem jugu so kraji za to pripravljeni in tudi ves drugi milieu je takšen, da je zanje ugoden. Zbirajo se kakor vrane, in kaj to pomeni, ve vsakdo!

Ali treba bo denarja. Takla pri nas ne vstane več; prej se vse izseli v Ameriko. Baronicice so rekly, da naj se občinari tolažijo, ker niso graščine dobili, s tem, da bodo Francozi veliko v ta kraj prinesli, češ, nekaj bodo zidali, nekaj se bo zaslu-žilo in potem se bo idilično živelo v tej skriti dolinici. A ko se ti Francozi posta-rajajo ali umrjejo, pridejo mlajši. Bomo videli.

Naši duhovniki delajo z vso vnemo za naselitev samostanov. Ti samostani naj bi bili oklepi na deželi. Ko pride čas, da stisnejo zopet, kakor mislijo, kmetstvo ljudstvo v gospodarstvo, kakor je bilo v sred-njem veku, bo vse že pripravljeno. Njim je vse jedno, od kod te pobožnjake dobivajo,

če tudi zraven cele družine oškodujejo. To je krščanski socializem v praksi! Na-mesto, da bi se delalo na to, da občine pridejo v posest velikih host in drugega zemljišča, se zadirajo taki koli v občinsko telo. Morebiti služi ta slučaj kmetom kot znamenje, kaj klerikalstvo pripravlja na Slovenskem. Tudi tebi kmet pojde do ži-vega, tebi največ. Videl boš še, kako drago boš moral plačevati ženske delavke, pa jih tudi ne boš dobi; rajše bodo šle delat onim junakom v samostanu, ki zatajujejo ljubezen do ženske, katero zatajevanje je ženstvu vedno največ imponiralo. Pa boš še kaj drugega tudi skusil. Z desetki te škof in posvetni duhovniki obremenjajo, in tudi samostani te bodo z najslajšimi jeziki kako upregli v delo za nebesa.

V Radeljci pri Bučki so pred leti se naselile neke redovnice. Izhajati niso mogle, ker je tamošnje ljudstvo te ženske sma-tralo za take, ki hočejo le o delu družih živeti. Šle so — in radeljska graščina se je parcelirala ter so se vstvarile nekatere boljše kmetije. Trapistom v Rajhenbergu je umrl brat Gabrijel, ki je bil milijonar in jih je z denarjem zakladal. Testamenta ni zapustil. Bomo videli, kako bodo trapisti za naprej delali. Ali kmetje — pazite! Od-prite oči! Zmiraj več prihaja v naše kraje takih ljudi z vseh strani tujega sveta, ki hočejo pri nas v pobožnosti živeti. Spom-nite se, kar so nam stari možje povedali: Ta pobožnost ne dela! Bog teh ljudi tudi ne redi, kakor lilije na polju, ampak do zdaj jih je redila kmetijska dlan. Prišlo bo tako-le: Ti pobožni tujci bodo posedli tvojo zemljo, ti slovenski kmet pa bo šel v Ame-riko. Amerika je velika, in rudokopi na Nemškem tudi radi vzamejo take ljudi v delo, kakor si ti Slovenec, ki delaš šest-najst ur, ko živina in za vsako plačilo. To-lažba ti bo, da prideš gotovo v nebesa! Dosti boš stradal že izza mladih nog in za take ljudi so nebesa odprta, posebno, če zadnjo kokoš, jedino kračo nesejo v fa-rovž ali v samostan, če sami vodo pijejo,

vino pa speljejo v kleti, ki so v podobi sv-križa zidane. Bog te živi Slovenec, oglej si še dobro svojo domovino in potem si otri solzo, vzemi kovčeg in idi čez to veliko morje!

V Ljubljani, 15. junija.

Dr. Kramar o položaju.

V političnem klubu v Starkenbachu je govoril dr. Kramar o nagodbenem kom-promisu, o jezikovni akciji, državnem zboru, nemškem programu in o položaju na des-nici. Glede kompromisa je dejal, da se je moral skleniti, ker ga je cesar naravnost zahteval. Desnica je pri tem podpirala najkrepkejšega grofa Thuna. Madjari so ko-ketirali na vso moč z nemškimi nacionalci, da bi vrgli Thuna, in Nemci so pomagali ruvati, ker so se nadejali, da pade s Thu-nom tudi sedanji sistem ter da pride na krmilo povsem nemška vlada z nemškim sistemom. Toda vse ruvanje se je ob od-ločnosti Thunovi in vztrajnosti desnice iz-jalovilo, in danes so sprevideli tudi Madjari, da nimajo Nemci v naši državi več tiste velikske moči, kakor so jo imeli včasih. Kompromis ne more zadovoljiti vseh želja. toda boljša je mršava pogodba kakor tolstja pravda. S stališča desnice se mora nagod-beni kompromis samo pozdraviti. Nagod-beno vprašanje je bilo vedno ovira za krepko jezikovno akcijo. Ta ovira je sedaj odstranjena in sedaj bo možno lotiti se jezikovnega vprašanja in rešitve notranje-politične krize. Izvrševalni odbor desnice se snide morda še tekom junija, da določi svoj modus procedendi v tem nujnem vprašanju. Akcijo bo vodila desnica, vlada ji bo samo asistirala. Državni zbor se snide v septembru in bržčas bo mogel po-slovati. Tudi v jezikovnem vprašanju se bo moral doseči po najvišji želji kompro-mis, in naloga parlamentarnih krogov des-nice bo, da se tej želji ugoti. Glede nem-škega programa je dejal dr. Kramar, da ga Čehi odklanjajo. Zaključenih nemških okrajev na Češkem ne bodo Čehi nikdar

LISTEK.

Puškin.

Spisal Iv. Merhar.

III.

(Dalje.)

Poznejše pesnikovo življenje ni bilo ravno bogato na zunanjih dogodkih. Leta 1826. je šel Puškin z generalom grofom Paskjevičem v Erzerum k vojski, ki se je pomikala proti Turkom. Plod te zanimive in poučljive poti je bil krasen opis poto-vanja, kjer pripoveduje pesnik v klasični prozi doživljaje na poti in riše krasoto kra-jev, koder je hodil. Važno je, da mu je car Nikolaj naročil, naj napiše zgodovino Petra Velikega in mu podaril v to svrhu 6000 rubljev. In res se je poprijel pesnik izučavanja virov za zgodovino tistih časov ter jel nabirati gradivo za nameravano delo. Prvi sad tega zanimanja je bil opis: „Pugačevskega vstanka“, ki je pisan v bri-ljantni prozi. Plačilo za to lepo delo je bilo imenovanje za „kamerjunkerja“, spis sam pa so natisnili na državne stroške. Kot he-letristično paralelo temu učenemu spisu treba smatrati lepo novelo „Kapitanova hči“. Zgodovinsko ozadje ima tudi dovršena, patriotično navdahnjena pesen „Poltava“, katero je napisal in izdal leta 1829.

Pozabiti ne smemo, da se je l. 1831. oženil Puškin z baje najkrasnejšo gospico v Petrogradu, z Natalijo Nikolajevno Gončarovo, ki mu je bila le za kratko usojena za družico, ki mu je postala vzrok prerane, tragične smrti, seveda ne radovoljno. Svojo ženo je Puškin strastno ljubil. Bil je po-nosen nanjo, nò, tudi — ljubosumen, kajti sam ni bil lepe zunanosti.

Kljub zunanjim vspohom, kljub slavi in uglednemu razmerju k dvoru Puškin zadnja svoja leta ni bil srečen. Čimdalje bolj je postal nervozen, zdražljiv, čimdalje bolj je bil nezadovoljen sam s seboj in svojo okolico. Morda se je čutil veliki duh osam-ljenega, morda je spoznal, da ga občinstvo slabo ali napačno razumeva. Da, za temisi imamo dovolj mest v njegovih pesnih, do-volj globokih, često neprostovoljnih vzdihov, ki nam kažejo, kako črno je bilo v pesni-kovi duši. Še več lahko čitamo v pesni-kovih izpovedanjih; skusil je tudi zlobnost obrekovanja, podlo podtikanje. Ni manjkalo ljudij, ki so očitali Puškino, da je odpadnik od liberalne ideje, da je izdajica svobode. To je bolelo rahločutnega pesnika, ki je v srcu bil za svobodo, za prostost kot naj-večjo dobroto človekovo. Pesnikovo raz-merje k dvoru je krepilo domnevanje Puš-kinovih nasprotnikov. To je vedel tudi pesnik, a moral je molčati. Nò, on je bil prepričan, da z revolucijo in uporom ni do-seči ničesar, sodil je še treznejše nego kot

dvajsetletni mladenič. Neodkritosrčnega, hi-navskega vedenja nikdar ne moremo oči-tati pesniku, njemu, ki je s takim zanosom, s tako ogorčenostjo zagrmel proti „Klevet-nikom Rusije“. Puškin je bil prepričan o lepši, prosvitlenejši in svobodnejši prihod-nosti Rusije, a vse drugače si je mislil zdaj ta prepoved, nego tovariši nekdanjih deka-ristov in poznejših nihilistov. Vendar je trpel pesnik mnogo radi takega sumničenja, često sam sebe tolaži in hrabri, da naj služi le višjim (ne carskim morda) pove-ljem, poveljem božjim in vdahnenju svetega ognja; naj se ne meni za naklonjenost in priznanje glupe tolpe.

Iz te nezadovoljnosti si moremo raz-lagati tudi nekaj strah, nejasno bojazen pred tolpo in pred šumnim velikomestnim, le po zunanosti sijajnem življenju. Želel si je celo na prosto, v selsko tihoto, med ne-pokvarjeno ljudstvo. Tem dušnim bojem, temu pritajenemu trpljenju je dajal duška v mnogih lirčnih pesnih te dobe.

Puškina so kot „kamerjunkerja“ često vabili z ženo na dvorne plesne in slavnosti, in Puškin se je redno odzval vabilu. Bil je častitljiv, tega ne smemo tajiti. Ob takih prilikah ga je car sam zelo odlikoval, kar pa je jezilo ljubosumno, staro dvorjansko plemstvo. Smatrali so pesnika za vailjivca, dasi je bil iz starega grofovskega rodu. To njihovo jezo je Puškin dostikrat preživo občutil, kar je močno žalilo njegovo samo-

ljubje. Tudi iz tega vzroka si je želel na prosto, na kmete. A smrt ga je prehitela, da bi mogel izvršiti svoje nakane.

Proti koncu leta 1836. so se jela ši-riti v petrograjski družbi žaljiva sumni-čenja o Puškinovi ženi. Dantes, po rojstvu Francoz, nezakonski sin nizozemskega po-slanika barona Heckerna, je začel zalez-o-vati Natalijo Nikolajevno ter ji očito dvoriti. Ta puhloglavi bahač je bil, dasi inozemec, gardni častnik ruski. Puškin je seveda iz-vedel o sramotni govorici. Pedantičen v na-zorih o časti, pozval je pesnik nemudoma zopernika na dvoboj. Ta lisjak pa se oženi s sestro Natalijo Nikolajevno, in Puškin je preklical poziv. Toda govorice so kmalu zopet krožile, in sicer sta se Dantes in njegov oče kar trudila prepričati družbo, da se je samo radi tega oženil s sestro Puškinove žene, da bi tem lože dvoril pesnikovi ženi. To je bil vrhunec predrznosti in ne-sramnosti. Puškin je bil sicer prepričan o nedolžnosti svoje žene, vendar je na novo pozval Dantesa. Dne 27. januarja 1837. je bil tisti znameniti dan, ko je zloba ugon-o-bila poštenje, ko je objestni puhloglavec umoril največjega duha tedanje Rusije. Puškin je bil smrtno ranjen, vendar je umrl po groznih mukah šele 29. proti tretji uri popoldne. O zadnjih urah pesnikovih imamo k sreči natanko poročilo iz peresa Puš-kinovega prijatelja in znamenitega pes-nika Žukovskega. V najhujših bolečinah je

dovolili. Ako se jezikovne naredbe odpravijo ter se vstreže s tem obstrukciji, potem bodo tudi Čehi vedeli, da je obstrukcija ono sredstvo, s katerim se doseže vse. Dr. Kramar pa upa, da do tega ne pride.

Srbija o balkanskih razmerah.

Srbska vlada hoče izdati v kratkem knjigo, v kateri pojasni razmere v Stari Srbiji in Makedoniji. Kakor znano, se je srbska vlada pritožila že opetovano radi turških grozodejstev in nasilstev, ki so povzročila, da beže ljudje kar trumoma preko meje. Porta je navadno vse utajila ali pa trdila, da so krivi vsega le Srbi ali Bolgari. Tudi premno nepravilnosti, katere je zagrešilo turško vojaštvo, je turška vlada kar smelo utajila. Takega postopanja se je srbska vlada naveličala, in ker tudi diplomacija neče storiti ničesar, da se nehajo sramotne razmere na Balkanu, hoče obširno pojasniti odnotni položaj ter izzvati odločno intervencijo.

Bolgarska obstrukcija.

Bolgarska zbornica ima sedaj tudi obstrukcijo in vse kaže, da doseže opozicija s tem sredstvom vspehe. Vlada se trudi, da ovrže pri verifikaciji volitev čim največ opozicijskih mandatov, ker se sicer boji, da bo vladna večina prešibka. Opozicija pa se ne da moriti ter je onemogočila že par sej s prav energično obstrukcijo.

Mirovna sodišča.

Ruski zastopnik je predlagal na mirovni konferenci mirovna sodišča, ki naj bi se izvolila od prizadetih držav od slučaja do slučaja. Francoski zastopnik pa je predlagal, naj se izvolijo stalna mirovna sodišča. Temu se je nemški zastopnik energično uprl, češ, da se takim stalnim mirovnim sodnikom upira sam nemški cesar, ki si pridržuje pravico, da v najvažnejših trenutkih odloča usodo države, in da je nevarno voliti take sodnike, ki se bodo izkazali morda nezmožne, za vse življenje, kajti s tem bi se doseglo prav nasprotno. Iz vsega je razvidno, da so se začele države tudi v tej edini točki, za katero so se spočetka zedinile, krhati in prepirati, in prav lahko mogoče je, da se ne dosežejo niti mirovna sodišča od slučaja do slučaja.

Francoske afere.

Preganjanje Picquarta je torej tudi definitivno ustavljeno in s tem je končano njegovo mučeništvo v Dreyfusovi zadevi. Leto dni je bil v ječi nedolžen, ker so ga hoteli uničiti razni generalski spletkarji. Ko so ga odvedli v trdnjavo, je dejal: „Ne pričakujte, da se bom umoril sam; ako pa me najdejo nekega jutra v ječi mrtvega, vedite, da so me umorili drugi!“ In nedolžni Picquart ni posnemal Henryja, ki je bil kriv, nego je čakal v svesti svoje pravice, da se pojasni krivica, katero so mu storili tovariši v generalskih uniformah. Picquart je svoboden, kakor je svoboden Zola. — Grof Christiani je bil radi atentata na Loubeta obsojen na štiriletno ječo. Izgovarjal se je, da je storil svoj zločin v nerazsodnosti, v silni razburjenosti, in da ni politik. Pred preiskovalnim sodnikom pa je dejal, da po-

skusi znova napasti Loubeta. Radi tega je bil obsojen tem ostreje. Loubet se je izjavil: „No, ta štiri leta mi preteko naglo“, — iz tega sklepajo Christianijevi prijatelji, da bo Loubet svojega napadalca kmalu — 14. julija — pomilostil. — Poincaré se trudi, da sestavi novo ministristvo, v katerem ostanejo nekateri člani iz Dupuyevga kabineta. Zlasti zunanji minister Delcassé in vojni minister Krautz baje ostaneta.

Dopisi.

Iz Žirov, 13. junija. Oj srečni dr. Brejce! In srečna žirovska klerikalna stranka, ki ima tako vrliga zagovornika, tako sem si mislil, ko sem bral dopis iz Žirov v „Slovenca“ z dne 10. t. m. Tam odgovarja nekdo na naš zadnji dopis v „Narodu“ o shodu dr. Brejca. Da je ta odgovor ne samo nič vreden, ampak tudi lažnjiv, se razvidi iz sledečega. Prva pristna laž je, da je bil g. dr. Tavčar dan pred volitvijo občinskega odbora tukaj. G. dr. Tavčarja še pri nobenih občinskih volitvah nismo tukaj videli in tudi zadnjič ne. Nasprotno pa sta prišla na dan volitve dr. Krek in Schweitzer (žal, da se dr. Brejce ni peljal z njima v gorenjske žiri) ter sta letala od hiše do hiše, kjer bivajo „liberalci“ — kakor trdi — ter sta jih nagovarjala, naj se vsaj volitve ne udeležijo, če že nečejo voliti s „klerikalno“ stranko. Toda vsa njih prizadevanja so bila zastonj. Klerikalci so sijajno propadli v III. razredu. V drugem smo mi dobili 2 glasova večine in ne jednega, kakor poroča „Slovenec“; v prvem so pa oni zmagali z ogromno večino 2 glasov. Podobčin ima naša stran 5, nasprotna pa le 4. Klerikalci onstran Sore trdijo, da je bila volitev v II. razredu nepostavna. No, pot vam je prosta, da se lahko pritožite. Gotovo pa po vašem mnenju ni nepostavna, če kdo podpiše pritožbo na reklamacijsko komisijo brez vednosti interesovane osebe! Je-li bila ta pritožba falzifikat ali ne? Napoti je našim klerikalcem seveda tudi občespoštovani mož, g. župan Sedej. Da, resnica je, da g. Sedej ne trobi v Brejcev ali Šusteršičev rog; toda ne imejte ga za liberalca v Brejcevem pomenu, to je za brezverca. On svoje krščanske dolžnosti gotovo bolje izpolnjuje, kot marsikdo izmed vas, dragi klerikalci. „Govor dr. Brejca je bil stvaren, resničen in dostojen“ — pravi „Slovenec“. Da, stvarno in dostojno ter resnično govoriti na shodu, kjer bi se imelo razpravljati zgolj o občinskih volitvah, se pravi po tem poročilu: odvracati ljudi od cerkvenega darovanja, pripovedovati priprostim moškim, ženskam in otrokom o nesramni hiši, omenjati dr. Tavčarjeve strice in njegov zaslužek itd. Žal, da so vam pojmi „stvarni“ itd. tako malo jasni. A kaj se hoče. Saj kar dr. Brejce in sovrstniki trdijo, to je resnica, to je prav; vse drugo seveda je laž. „Tako nesramno „Narod“ še nikoli ni zavijal“, bere se v „Slovenčevem“ dopisu. Zakaj zavija? Povejte in dokažite

Puškin tak junak, da je premagal sebe in bolečine, in to — iz ljubezni do žene. Vsi so občudovali energijo umirajočega veleuma. Ves Petrograd in vsa civilna Rusija je žalovala, na čelu ji njen car, za svojim pesnikom, prijateljem. Ker so se bali nemirov, odpeljali so truplo ponoči iz mesta. Grob Puškinov, kamor je romalo 7. junija tega leta na tisoče Rusov, je pri svetogorskem samostanu, ne daleč od vasi Mihajlovsko. Tu počiva veliki pesnik v kraju, kjer si je sam želel.

Njegov morilec je ušel svoji kazni, dasi je klical nanj, menda v imenu vseh Rusov, carjevo pravičnost Puškinu sorodni duh in učenec — Lermontov. Plačilo za to mu je bilo pregnanstvo na Kavkaz.

IV.

Puškin sam je imel visoko mnenje o svoji muzi, in brez strahu, s proroškim zanosom je zaklical svojim rojakom, ne razumevajočim pomena njegovega poslanstva: *Нашъ безъ насъ не умретъ!* — Non omnis moriar! In kako lepo se spolnujejo njegove besede! Puškin je dobro vedel, da je odločen za veliko delo, a vedel je tudi, da more izvršiti svojo važno nalogo. Cenil je svoje moči, a precejeval jih ni, o tem pričajo njegova nesmrtna dela in zgodovina. Sprva so njegovi rojaki strmeli nad pesnikom in z navdušenjem sprejemali vsak dar njegovega genija ter nestrpnost pričakovali novih plovov. Tedaj je pesnik govoril še govor ljudi,

tedaj jim ni bil še previsok. Pozneje pa je doživel Puškin to, kar je doživelo toliko velikih duhov, čitajoče občinstvo ga ni več dobro razumelo, zato je postajalo čim dalje bolj hladno proti pesniku. Puškin je to dobro opazil, in bolelo ga je. Treba je bilo več desetletij, čelga polstoletja skoraj, da so vsi spoznali velikost pesnikovega duha in veliki pomen njegovega pojava. Na Ruskem je bila celo stranka, takozvani slavjanofili, ki ni hotela ali ni mogla umeti, da je Puškin nenavadna prikazen v ruskem kulturnem življenju, da je epohalen pojav in prvi ruski pesnik. Treba je bilo velikega, Puškinu sorodnega duha, in pravega, ruskega umetnika, da je razkril tudi tem slepcem globost Puškinove muze, velikost in prvobitno samostojnost pesnikovega duha in fenomenalnost njegovega pojava, da jim je povedal, da je Puškin — prorok. To je bil genijalni Feodor M. Dostojevskij, ko je s svojim klasičnim govorom ob slavnosti odkritja Puškinovega spomenika v Moskvi (1880) očaral vse neštevilno občinstvo, ter povedal v navdušeni besedi ruskemu narodu: „Glej to je tvoj — prorok!“ Tedaj so pale tudi slavjanofilne luskinke z očij, in ob nogah bronastega Puškina sta se objeli sovražni si dotlej stranki slavjanofilov in zapadnikov, velikost Puškinova jih je pomirila. Od tedaj pa nihče več ne dvomi o vzvišenosti in velikosti Puškinovi.

(Dalje prih.)

nam, da smo zapisali najmanjšo neresnico in takoj jo popravimo. Toda mi imamo gledé tega lahko vest, tem bolj pa je vaša obtežena, ker se vam pokaže laž za lažjo. „V podrobnosti se nečemo spuščati“ — pravi. I, zakaj pa ne? Zato, ker bi drugače morali dokazati, da smo lažnjivo poročali, toliko pameti pa imate vendar še, da spoznate, kako nemogoče je kaj takega storiti, če so žive priče tukaj. Najboljši odgovor je vaš seveda: „Narod zavija“, to se pravi, pripoznamo, da smo grešili in da „Narod“ zgolj resnico poroča. Le spustite se v podrobnosti, mi smo vsak čas pripravljeni vam odgovorjati. „Na svidenje prihodnjic“, kliče „Slovenec“ dopisovalec. Na svidenje! mu kličemo tudi mi, dvakrat šli ste pobiti z volišča in če pridete tretjič, se vam isto primeri. H koncu vprašamo še odbor bralnega društva: „Kje je ona številka „Slovenskega Naroda“, v kateri je natisnjen dopis iz Žirov? Onstran Sore ste ga brali vsi, k nam ni prišel, ker vas je sram, da bi nasprotniki vaši brali, kaj se godi pri vas. Prisiliti nas hočete, da zapustimo bralno društvo, kakor smo že nekaj drugih društev tudi opustili. Le nadalje zabavljajte čez vsakoga, ki ni z vami, pričajte še shode brez predsednikov in letajte od dr. Brejca do Schweitzerja in Šusteršiča. Mi stojimo trdno, ker nam je prva skrb „gospodarske razmere“, vam pa le klerikalstvo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 15. junija.

— **Odpovedani shod avstrijskih gasilcev v Ljubljani.** Ko je bil shod avstrijskih gasilcev v Celovcu, je ljubljanski župan povabil vodstvo osrednje zveze, naj prihodnje zborovanje prirede v Ljubljani. Vodstvo se je izreklo za ta nasvet, in tako bi se moral shod letos vršiti v Ljubljani. Že po celovškem shodu so nemški listi kričali, da se prihodnji shod na noben način ne sme vršiti v Ljubljani, v tem slovenskem gnezdu, kjer je prebivalstvo tako predrzno, da se upa celo zahtevati, naj Nemci spoštujejo njegovo narodnost. Ko pa se je celo sklenilo, da se pri ljubljanskem gasilnem društvu uvede slovensko velevanje, ko se je pokazalo, da se društveniki-gasilci nečejo več brezpogojno uklanjati muham nekaterih gospodov, tedaj ni nihče več dvomil, da se shod avstrijskih gasilcev ne bo vršil v Ljubljani. In danes govori cela Ljubljana, da shoda ne bo, da so Nemci shod preprečili. Če se to obistini, potem je pač dolžnost vseh zavedanih slovenskih, čeških in poljskih gasilcev, da se nikdar več ne udeležijo nobenega shoda avstrijskih gasilnih društev, in da se sploh ločijo od zveze, ki se je izneverila svojemu namenu, in se postavila v službo nemške propagande. Zveza, ki je iz nemške nacionalne nadutosti odpovedala shod v slovenski Ljubljani, je s tem stopila na pot politične agitacije, a v taki organizaciji nimajo slovanski gasilci ničesar več iskati, in se naj zato samostojno organizirajo.

— Iz c. kr. mestnega šolskega sveta.

O redni seji c. kr. mestnega šolskega sveta, katera se je vršila v soboto dne 3. t. m. nam je došlo sledeče poročilo. Predsednik proglasi sklepčnost, pozdravi navzočne v prvi vrsti novega nadzornika za nemške šole, c. kr. realnega prof. Kl. Profta. Zapisnikar poroča o kurentnih stvareh in pove, kako so bile rešene, kar se vzame soglasno na znanje. Stalnima mestnima učiteljema Josipu Travnarju in Jakobu Furlanu se pripozna III. starostna doklada v znesku 40 gl. in dopolnilna doklada v znesku 20 gl., obema od 1. dne aprila letos. Sklene se vsled prošnje vodstva II. mestne deške 5 razrednice naprositi c. kr. deželni šolski svet, da dovoli s prihodnjim šolskim letom otvoritev IV. c. razreda kot šeste vsporednice na omenjeni šoli. Prošnja nekega mestnega učitelja za dovolitev novčene podpore se ima priporočilno predložiti c. kr. deželnemu šolskemu svetu. Sklene se nakupiti za mestne šole več izvodov novega Orožen-Rutarjevega atlanta A v s t r o - O g r s k e i n v t a n a m e n p r i o b č i n k e m s v e t u i z p o s l o v a t i p o t r e b n i k r e d i t . O d o b r i s e n a s v e t z a s a s n e i z k l j u č i t v e n e k e g a u č e n c a d o k o n c a t e k o č e g a š o l s k e g a l e t a . N a z n a n j e s e v z e m o p o r o č i l a c . k r . o k r a j n e g a š o l s k e g a n a d z o r n i k a p r o f e s o r j a F r a n a L e v c a o n a d z o r o v a n j u z a s e b n e d e š k e 4 r a z r e d n i c e v M a r i j a n i š č u , o b v e z n e g a p o u k a

v slovenščini na mestni nemški dekliški 6 razrednici, in obrtne pripravilnice na II. mestni dekši 5 razrednici, in se imajo v končno odobrenje predložiti c. kr. deželnemu šolskemu svetu. Odobri se stavbni program za nameravano III. deško 5 razrednico. Sklene se, da se bosta vršili letošnji okrajni učiteljski konferenciji v telovadnici I. mestne deške 5 razrednice in sicer: konferencija za slovenske in slovensko nemške šole v torek, dne 27. junija 1899., za nemške pa v sredo dne 5. julija 1899. vselej ob osmih zjutraj. Rešita se prošnji za oprostitev od obveznega pouka v slovenščini, in pa za naknadni odpis neke ukovine. Končno se izvoli c. kr. okr. šolski nadzornik prof. Kl. Proft, členom stalne komisije za zdravstvo na tukajšnjih ljudskih in meščanskih šolah.

— Ljubljansko učiteljsko društvo.

C. kr. deželna vlada je te dni potrdila pravila novega „Ljubljanskega učiteljskega društva“, kateremu je namen vsestransko pedagoško-didaktično izobraževanje svojih društvnikov in pospeševanje njih materialnih koristi. V ta namen se bode v mesečnih zborovanjih med drugim razpravljalo o strokovno-znanstvenih predmetih, in o vzajemnih odnosajih šole in doma s posebnim ozirom na boljšo vzgojo mladine. — Pravi društvnik more biti vsak učitelj (učiteljica) na ljubljanskih javnih in zasebnih ljudskih in srednjih šolah, ali tem enakih, oziroma z njimi v zvezi stoječih zavodih. Podporni društvnik je lahko vsak šolski prijatelj, kateri hoče društvene koristi pospeševati materialno ali duševno. Pristop k društvu je oglašati pri odboru (prvosednik g. Fr. Gabršek, tajnik gosp. J. Furlan). — V kratkem se skliče prvi redni občni zbor.

— **Popoludanski izlet „Sokola“** čez Vič-Glince na Dobrovo bode v nedeljo, dne 25. junija. Ker so za nedeljo dne 18. t. m. že napovedani trije društveni izleti (Glasbena Matica, „Slavec“, „Ljubljana“), ni hotel še „Sokol“ delati nepotrebne konkurence in je svoj za to nedeljo nameravani izlet določil za dan 25. t. m. Naprošeni smo po odboru, opozoriti vse mlajše in novopristopivše člene na to, da si pravočasno omislijo društveno obleko, da bodo nastopi „Sokola“ primerno dostojni številu členov. Program izletu prijavimo prihodnjic.

— **Pevsko društvo „Ljubljana“.** Ker se vrši dne 2. julija veselica Št. Jakobsko-Trnovske podružnice sv. Cirila in Metoda, preložil je odbor društva „Ljubljane“ svojo za dne 2. julija nameravano veselico na dan 9. julija; ter prosi, da slavna društva to vpoštevati blagovolijo. Veselica vrši se na Koslerjevem vrtu. Kegljati se začne 18. t. m. ter se nadaljuje vsako nedeljo do incl. 9. julija. Krasni dobitki, ki se nahajajo v izložbi g. Vaso Petričiča, so naslednji: I. dobitek 30 kron v zlatu, II. dobitki 15 kron, III. dobitek 10 kron, IV. dobitki 8 kron in V. dobitki 5 kron.

— **Nov list.** Kakor je razvidno iz oklica, ki ga prijavljamo na drugem mestu, namerava prof. Gerbič izdajati list za slovenske skladbe z naslovom „Glasbena Zora“. Misel je jako lepa in je želeli, da se uresniči.

— **„Bismarckov trg“.** Iz Gradca se nam piše: Prihodnja seja občinskega sveta utegne postati jako zanimiva. Nemški nacionalci so bili pred nekaj časom po svojem političnem društvu vložili na obč. svet prošnjo, naj najširši del Gospodskih ulic v Gradcu imenuje „Bismarckplatz“. Magistrat je sklenil nasvetovati, naj se ta prošnja odkloni. Ni dvoma, da bodo nacionalci proti temu energično remonstrovali.

— **Stavbna kronika.** Dočim je stavbno gibanje koncem aprila bilo v našem mestu vsled neugodnega pomladanskega vremena še neznatno, pospešilo je ugodno vreme v preteklih petih tednih razna stavbna dela prav znatno, tako da se je tudi marsikaj zamujenega v tem času dovršilo. Pred vsem je omeniti novih stavb, ki so se pričele graditi, to so: na Rimski cesti je zgradba dr. Mundove hiše dospela do parterja, v Predilnih ulicah gradi se na stavbišču prihodnje justične palače perilnica, v Vodmatu koplje se temelj za zavod za gluhonemnico. V Slomškovih ulicah je zgradba nove Korrove hiše dodelana do parterja; na Tržaški cesti gradi se Weiserjeva hiša, ondi namerava si zgraditi hišo tudi J. Lončarič, na Resljevi cesti pa gospa Sosova. Pri stavbišču deželnega dvorca se bode kopanje tal

nadaljevalo; ondi nastane med Gospodskimi in Vegovimi nova ulica. Cotmanova hiša v Prulah je malodane že dovršena. Pri hiši Blaža Jesenka na Starem trgu se izvršujejo nekatera rekonstrukcijska dela, istotako v „Zatiškem dvorcu“, v kojega prvem in drugem nastropju bode nastanjen oddelek obrtnih strokovnih šol. V Prešernovih ulicah gradi novo hišo Ad. Perles. V Kolodvorskih ulicah je del odkupljene Štrukljeve hiše in gospodarsko poslopje demoli-rano ter se koplje temelj za novo stavbo. Tudi je ondi svet za novo cesto, ki bode vezala te ulice z Dunajsko cesto, uravnan. Poslopja nove vojaške bolnice v Vodmatu so večinoma že osnažena in del ograjnega zidu dovršen. Pri električni akumulaturnici v mestni hiši se izvršujejo še zidarska dela. Prihodnje dni se prično potrebna olepševalna dela v ostalem delu „Zvezde“. Pri deželni bolnici zgradilo se je ravnokar še jedno malo gospodarsko poslopje. Pri „Mestnem domu“ so zidarska dela večinoma že dovršena. Zdaj se nad pročeljem izvršuje stolpič. Na Poljanski cesti dobi hiša g. Jos. Križaja novo fačado. Več hišnih gospodarjev dalo je v zadnjem času svoje hiše lično prebarvati in olepšati, take olepšave pa je potrebnih še obilo družih. Pred nekaterimi hišami napravljen je nov asfaltni trotoar. Delavcev in stavbnega materiala je dovolj na razpolago. Lani dograjene hiše bodo letošnje jesen za prebivanje uporabne. Stanovanj je vsled previsoke najemščine še obilo praznih. Nezgoda se ni v zadnjem času nikaka pripetila.

— **Odbor Šentjakobsko-trnovske ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda** se najpristručneje zahvaljuje slav. pevskemu društvu „Ljubljana“ in nje predsedniku, g. Antonu Gutniku, ker je iz posebne prijaznosti blagovolilo svojo vrtno veselico na dan 9. julija preložiti in tako pokazalo svojo blagonaklonjenost napram družbi.

— **Slovensko trgovsko pevsko društvo** je imelo dne 13. t. m. svoj redni občni zbor, in so bili sledeči gospodje v odbor izvoljeni: Ces. svetnik Ivan Murnik, predsednikom; A. Dečman, podpredsednikom; Ivan Mejač, tajnikom; R. Walland, njegovim namestnikom; Alojzij Lilleg, blagajnikom; D. Šetinc, njegovim namestnikom; Alojzij Koželj, arhivarjem; I. Drčar, I. Jagodič, odbornikoma, prvi arhivarjem namestnikom.

— **V trgu Šmarji pri Jelšah** so se dne 12. t. m. vršile občinske volitve povsem mirno, brez vsake hrupne agitacije, česar do sedaj pač nismo bili vajeni. Izvoljeni so jednoglasno narodni kandidatje in sicer v III. volilnem razredu: Copf Tomaž, posestnik; Tančič Makso, posestnik in pekovski mojster; Skale Miha, posestnik, črevljar in krčmar in Anderluh Jakob, posestnik pri Sv. Roku; v II. volilnem razredu: dr. Rakež Josip, zdravnik in dose-danji župan; dr. Georg Josip, odvetnik in načelnik okrajnega zastopa; Tančič Hugon Viljem, hišni posestnik; Ferline Franc, učitelj, posestnik in načelnikov namestnik okrajnega zastopa; v I. volilni razred: Jagodič Karol jun., gostilničar, mesar in posestnik; Vičar Alojzij, posestnik; Sket Anton, posestnik in Debelak Ivan, učitelj.

— **Koncert v Kostanjevici**, ki bo, kakor naznanjeno, dne 18. t. m. povodom izleta kluba „Dolenjskih kolesarjev“, ima vzpored: 1. Iv. pl. Zajc: Overtura nar. igre Graničarji, godba. 2. Anton Nedved: Nazaj v planinski raj, mešan zbor. 3. Jakob Aljaž: Občutki, moški zbor z bariton-samospevom. 4. V. Parma: Pozdrav Gorenske, godba. 5. A. Foerster: Domovini, mešan zbor s tenor-samospevom. 6. V. Klaič: Svrčanje, moški zbor. 7. Mercadante: Tro-spev iz opere Leonora, godba. 8. M. Vilhar: Lunica, mešan zbor; 9. Fr. Gerbič: Lovska, mešan zbor s spremljevanjem rogov. Začetek ob 6. uri popoldne.

— **Dirka v Zagrebu**. „Zveza slovenskih kolesarjev“ pozivlja vse člene narodnih kolesarskih društev in prijatelje športa sploh, da se — če mogoče kot dirkači — ali pa vsaj kot zastopniki slovenskih biciklistov udeležijo hrvatske dirke, katero priredi bratski klub „Slovjen“ iz Zagreba v Sušak (pri Reki) dne 29. junija t. l. Naj se dejanski pokaže, kako trdne vezi vežejo srca hrvatskih in slovenskih kolesarjev!

— **Kopališči** — vojaško in mestno v Kolizeji sta občinstvu odprti proti običajni vstopnini.

— **Letošnjih glavnih jesenskih vaj**, ki se prično v drugi polovici avgusta na Koroškem, udeležijo se tudi cesar, in bostanoval od 18. do 23. avgusta v Celovcu v deželnem dvorcu.

— **Predkoncesijo za zgradbo normalnotirne lokalne železnice** od postajališča Grobelno na južni železnici čez Šmarje, Slatino in Rogatec do Lupinjaka na štajersko-hrvatski meji je železniško ministrstvo dovolilo inženjerju Hugonu vitezu Heiderju.

— **Komična predavanja priredi g. Varjačić**, komik dež. gledališča v Zagrebu. Gosp. Varjačić je priredil taka zabavna predavanja tudi v Brežicah, na Krškem, v Metliki in v Novem mestu. Povsod je žel najlepše vspehe ter se je občinstvo prav dobro zabavalo. G. Varjačić namerava prirediti svoja vezelabavna predavanja to soboto zvečer v čitalnici v Kranju, bodočo sredo pa v Ljubljani.

— **„Glasbena Matica“**. Skušnja pev-skega zbora „Glasbene Matice“ za nedeljski izlet v Podbrezje pri Podnartu se vrši v petek, dne 16. t. m. ob 8. uri. Gospodje pevci, ki so v novo pristopili zboru, se uljudno vabijo k tej skušnji.

— **Gruberjeva cesta** je zdaj popravljena in zopet odprta voznemu prometu, isto tako nova cesta s Karlovske ceste v Prule.

— **Dolenjske železnice**. Pretekli mesec je bil tovarni promet živahnejši nego osobni, a tudi bolj od onega v mesecu pr. leta. Nenavadno obilo se izvažajo z Dolenjskega — po kočevski progi — lesa v Trst in dalje.

* **Klub preziranih pesnikov**. V Filadelfiji so ustanovili pisatelji nov klub, v kateri pa morejo vstopiti le oni pisatelji, katerih del listi nočejo tiskati. Avtorji, ki imajo s svojimi spisi vspeh, nikakor ne morejo postati člani tega kluba. Tudi postanejo vsi oni pisatelji v klubu nemogoči, kateri so po vstopu prodali katero svojih del. Člani tega društva čitajo v klubu svoje spise, ki drugod niso bili sprejeti ter jih potem kritikujejo in obsojajo urednika, kateri je delo zavrnil.

* **Dreyfusova aféra na cigaretih papirčkah**. Neka tvornica za cigaretne papir hoče izdajati „Papier du Bordereau“. Na tem papirju bo s 350 besedami povedana vsa Dreyfusova aféra, od začetka, ko so Dreyfusa aretirali, do konca, ko ga bodo oprostili kakor nedolžnega. Tvornica je razpisala darilo 1500 frankov za najboljši popis afere.

* **Blagajnik umorjen**. Nedavno so poročali listi o blagajniku ruske banke v Teheranu, da je pobegnil ter odnesel seboj 300.000 rubljev. Te dni pa so našli truplo pobeglega blagajnika v Teheranu v neki hiši, kamor zahajajo uradniki omenjene banke, ter tudi skoro še ves denar. Tudi morilca so že dobili.

* **Skrivnosten umor**. V Bruselju so našli nedavno v palači barona Osy de Zegwaerta njegovega slugo mrtvega, vsega v krvi, z veliko rano na glavi v baronovi jedilnici na mizi, v rjuhe zavitega. Baron Osy de Zegwaert je že več dni prej odpotoval ter pustil slugo kakor varuha v palači. Mož je kmalo na to izginil; ljudem, ki so hoteli v palačo, se je to čudno zdelo, in sumilo so, da se je zgodila kaka nesreča. Redarstvo je brzojavilo baronu, in ko se je vrnil, se je začela takoj preiskava. V jedilnici je bila cela mlaka krvi, tudi so se videli prav do ceste krvavi sledovi. V palači je sicer vse v redu, niti najmanjše stvarice ne manjka. Redarstvo je v Forastu zaprlo nekoga, o katerem nekoliko sumi, da je izvel zločin.

* **Samomor turškega princa**. Iz Frankobroda na M. poročajo, da se je ustrelil princ Djemal Edyss Bej, sorodnik sodnika, ki je vodil okoli 20 let pravdo proti francoski vladi zaradi večjega posestva v Tunisu. Vzrok samomoru je neznan.

* **General Luna umorjen**. Višji poveljnik Filipincev, general Luna, je prišel 8. t. m. s svojim adjutantom v glavno taborišče Aguinalda, da se udeležijo posvetovanj. Menda radi nekega nesporazumljenja se je začel med generalom in med stražo prepir. Luna je potegnil revolver, a stražniki so zabodli njega in adjutanta z bajoneti.

* **Konj Boulangerja**. „Tunis“, slavni konj generala Boulangerja, je neslavno po-

ginil v mesnici, kjer so napravili iz njegovega mesa klobasice. „Tunis“ je bil najprej cirkuški konj, potem Boulangerjev ljubljene, potem je imel več let počitnice, končno je postal fijakarski konj in sedaj ga jedó Parizani v obliki „safalad“.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 15. junija. Notarski kandidat Anton Galle v Ljubljani je imenovan notarjem v Logatcu, notarski kandidat v Ljubljani dr. Andrej Kuhar pa notarjem v Žužemberku.

Dunaj 15. junija. Vpokojeni namestniški svetnik, dalmatinski državni poslanec Vuković vitez Vučedolski je dobil naslov dvornega svetnika.

Dunaj 15. junija. Ministrski svet je v svoji včerajšnji seji sklenil, aktivirati zakon o zvišanju plač državnim slugam, redarjem in finančnim paznikom z dnem 1. avgusta. Isti dan stopi v veljavo tudi regulacija plač državnih železniških uradnikov.

Dunaj 15. junija. Časopisje se bavi izključno z nagodbami. Opozicijski listi seveda ne najdejo dovolj besedi, da ob-sodijo kompromis, dočim ga vladni listi zopet ne morejo prehladiti. Kompromis ima jako slabe strani, ima pa tudi dobrih. Važno je, da se s 1. julijem 1900. odpravi mlinski obrat. Tudi carina na petrolej se tedaj uveljavi, 1. avgusta pa novi davek na sladkor.

Dunaj 15. junija. Liberalna stranka je včeraj priredila dva velika shoda, na katerih je protestovala proti občinski volilni reformi, katero nameravajo izvršiti krščanski socialisti, da si ohranijo oblast. Po shodih je prišlo do večjih demonstracij. Policija je morala z orožjem narediti red. Več oseb je bilo ranjenih.

Praga 15. junija. Vsi češki drž. in deželni poslanci so sklicani na soboto na zborovanje, pri katerem se bode sklepalo o nasvetu, naj češki zastopniki iz „spravnega odseka“ moravskega deželnega zbora izstopijo, da se tako na kar najslovesnejši način protestira proti nesramnim nemškim narodnopolitičnim postulatam. (Opomba ured.: Čehom se zdi tak protest potreben, izdajalskim kranjskim klerikal-cem pa se je zdel brezpomemben in so ga preprečili!)

Lvov 15. junija. Tukajšnje glasilo maloruskih poslancev, „Ruslan“ naznanja, da se hočejo maloruski poslanci v izvrševalnem odboru desnice pridružiti stališču slovenskih poslancev glede jezikovnega vprašanja in zahtevati, da vlada ne sme rešiti tega vprašanja jednostransko, namreč samo za Češko, nego da se mora ob enem rešiti za vse dežele. Diplomatično postopanje Bilinskega in Javorskega v izvrševalnem odboru desnice, njiju nasprotovanje slovenski zahtevi glede uredbe jezikovnega vprašanja mora provzročiti razpad desnice. Ta razpad bi se bil zgodil že dne 6. t. m. (ko je bila seja izvrševalnega odbora desnice), da ni tega preprečil grof Thun, kateri se ni izrekel niti za slovensko zahtevo niti za stališče Bilinskega in Javorskega.

Trst 15. junija. Pastorju tukajšnje občine metodistov, Dardiju je vlada za-branila propovedovanje.

Budimpešta 15. junija. Župan v Novem Sadu in mestni knjigovodja sta obdolžena, da sta poneverila 200.000 goldinarjev mestnega denarja. Ministrstvo je odredilo preiskavo.

Pariz 15. junija. Danes se je začela kazenska obravnava proti grofu Dionu in ostalim udeležnikom napada na prezidenta republike v Auteuilu.

Fatalist.

(Ruski spisal Ivan Turgenjev.)

(Dalje.)

III.

Dva dogodka, ki sta se pripetila prav v začetku njegovega častništva, sta raz-širila njegov glas kot fatalist. Istega dne namreč, ko je bil imenovan častnikom —

sredi meseca sušca — šetal je v čisto pa-radni obleki v družbi nekaterih drugih, ob jednom častniki imenovanih tovarišev, ob bregu Neve.

Tisto leto se je pomlad nekako zgodaj oglasila, in Neva je že izgubila ledeno odejo; velike škrlj ledu so se sicer že raz-gubile, vendar je bila še površina prevlečena s tanko, z vodo napojeno ledeno plastjo. Mlad svet je kramljaj in smejal se. Naenkrat obstoji eden izmed njih: opazil je kakih dvajset korakov od brega malega pesička na gugajoči se površini vode. Uboga živalica je cvilila in tresla se po vsem životu.

„Pes je izgubljen,“ mrmra častnik mej zobmi.

Počasi je ledena plošča prinesla pe-sička v bližino ograje, ki se na bregu raz-teza doli do površine reke.

Naenkrat steče Teglev, ne izpregovori-viši besedice, doli po bregu, skoči na tanek led ter dospe udiraje in zopet po-magaje si dalje do pesička, prime ga za vrat ter se zopet srečno vrne na breg, kjer ga postavi na tla.

Nevarnost, v kateri je Teglev visel, je bila tolika, njegov korak tako nepriča-kovan, da so njegovi tovariši doslovno kakor okameneli in zopet izpregovorili šele tedaj, ko je poklical bližnjega voznika, da ga pelje domov.

Obleka je bila popolnoma mokra, in kot odgovor na občudujoče vsklike nje-govih tovarišev pripomni Teglev ravnodušno, da človek ne more ubežati temu, kar mu je namenjeno pri rojstvu — in pri tem ukaže vozniku, naj ga pripravi naglo domov.

„A vzemi si vsaj pesička seboj za spomin,“ zakliče mu jeden častnikov.

Teglev pa samo odmaje z roko in tovariši se molče čudeč spogledajo.

Drugi dogodek je bil nekoliko dni pozneje nekega večera, ko se je pri povelj-niku baterije igralo. Teglev je sedel v kotu, ne da bi se udeležil igre.

„O, ko bi tudi meni hotela kakor v Puškinovi „Pikdami“ kaka starka pove-dati, katera karta mora dobiti,“ vskliknil je neki častnik, ki je zaigral tretji tisočak.

Teglev stopi molče k mizi, vzame zavoj kart, jih privzdigne, napove „karo šest“ in obrne karte:

In res, bila je „karo šest“.

„Tref as“ nadaljuje in privzdigne: bil je „tref as“.

„Karo kralj“ mrmra mej zobmi vidno razburjen — zadel je tudi tretjič... Kar ga oblije rudečica. Menda niti sam ni pričakoval kaj takega.

„Izvrstno! Pokažite nam še enkrat,“ pripomni poveljnik baterije.

„S kazanjem čarovne umetnosti se ne bavim,“ odgovori Teglev suhoparno in odide v drugo sobo.

Za njim je mnogo navzočih igralcev skušalo posnemati ga, pa ni jednemu se ni posečilo: jedno karto je še kdo uganil, dveh ni zadel nobeden. In Teglev je uganil celo tri! Ta dogodek je še bolj utrdil glas, da je skrivnosten fatalist.

Pozneje sem večkrat razmišljal, kako bi se bila stvar zasukala, da se mu pri kartah ni posrečilo: a to je vse jedno, ta nepričakovani vspeh je bil odločilen za ves njegov dober glas.

(Dalje prih.)

Vabilo na naročbo.

Namenjen sem izdajati list za slovenske skladbe z naslovom „Glasbena Zora“, kateri bo izhajal 16 dne vsakega meseca in prinašal v obsegu 8 do 12 strani različne slovenske skladbe, ponajveč moške in mešane zборе, četverspeve, samospeve in dvospeve s klavirskim spremljevanjem, klavirske točke itd. Naročnina listu za pol leta znaša 1 gl. 50 kr., katera naj se pošilja pod naslovom spodaj nazna-njenemu. Prvi broj bo izšel že meseca julija, ako se dovolj naročnikov priglasijo, da se tiskovni stroški poravnajo.

Zatoraj uljudno vabim vse ljubitelje domače glasbe in pevska društva, da me blagovolijo pri tem podjetju podpirati in da se z naročbo podvzajajo, da mi bode mo-góče vse za tisk pravočasno urediti in dolo-čiti število izti sov. Z odličnim spoštovanjem. V Ljubljani, 15. junija 1899.

Fran Gerbič,

vodja šole „Glasbene Matice“, Turjaški trg, štev. 1.

Iz uradnega lista:
Izvršilne ali eksekutivne dražbe:
Posestvo vlož. št. 54, kat. obč. Šmartno pod Šmarno goro, cenjeno 397 gld. 40 kr., dne 19. junija v Ljubljani.
Posestvo vlož. št. 107, kat. obč. Sv. Agata, cenjeno 1038 gld., dne 20. junija v Ljubljani.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 12. junija: Neža Prevc, branjevka, 59 let, Pred škofijo št. 18, vodenica. — Pavla Pavšner, črevljarijeva hči, 17 mes., Opekarska cesta št. 47, ošpice. — Marija Vertel, delavčeva hči, 3½ leta, Hradečkova vas št. 12, jetika. — Terezija Merčun, krojačeva žena, 42 let, Dolenjska cesta št. 4, jetika.
Dne 13. junija: Terezija Kolman, učenka, 13 let, Opekarska cesta št. 66, Brightova bolezen na ledji. — Franja Zemljan, delavčeva hči, 21 mes., Vodmat št. 66, pljučnica po ošpicah.
Dne 14. junija: Ivan Stružnik, krčmarjev sin, 1 mes., Konjušne ulice št. 9, vnetje sopil.

V hiralnici:

Dne 11. junija: Marija Knific, gostija, 85 let, ostarelost.
Dne 12. junija: Marija Železnikar, dekla, 25 let, jetika.

V deželni bolnici:

Dne 11. junija: Anton Kranjc, železolivec, 30 let, jetika.
Dne 12. junija: Leopoldina Končar, krojačeva žena, 56 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 304 m. Srednji srčni tlak 736,0 mm.

Junij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
14.	9. zvečer	729,2	13,0	sr. vzhod	del. jasno	
15.	7. zjutraj	730,8	11,7	sl. jug	del. oblak.	
	2. popol.	731,0	18,2	sr. jug	del. oblak.	0,0 mm

Srednja večerajšnja temperatura 13,2°, normala: 17,6°.

Dunajska borza

dné 15. junija 1899.

Skupni državni dolg v notah.	100 gld. 50 kr.
Skupni državni dolg v srebru.	100 „ 20 „
Avstrijska zlata renta.	119 „ 45 „
Avstrijska kronrska renta 4%.	100 „ 40 „
Ogerska zlata renta 4%.	119 „ 40 „
Ogerska kronrska renta 4%.	96 „ 90 „
Avstro-ogerske bančne delnice.	918 „ — „
Kreditne delnice.	358 „ 50 „
London vista.	120 „ 47½ „
Nemški drž. bankovci za 100 mark.	58 „ 92½ „
20 mark.	11 „ 78 „
20 frankov.	9 „ 55 „
Italijanski bankovci.	44 „ 57½ „
C. kr. cekini.	5 „ 87 „

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA
MAKS VERŠEC, Ljubljana, Selenburgove ulice 3.
Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5—10 gld.

Zahvala.

O priliki prebitke izgube našega nepozabnega soproga, očeta, brata, svaka in strijca, gospoda

Karola Mulačeka

magistratnega registratorja

došli so nam od blizu in daleč izrazi globokega in pravoprijateljskega sočutja. Ni moč vsem častitim prijateljem, vsem blagim znancem za izkazano zadnjo čast ranjencu in vsem darovateljem prekrasnih vencev, zlasti mestnemu magistratu ljubljanskemu, in gospodom kolegom, osebno zahvaliti se, zato izrekamo tem potom, vsem svojo najglobljejo zahvalo.

Sosebno se zahvaljujemo visokorodnemu gospodu županu Iv. Hribarju, ter gospodom mestnim uradnikom za izkazano sočutje mej boleznijo in za spremstvo k večnemu počitku, gospodu štabnemu zdravniku dr. Ant. Štaretu za požrtvovalen trud mej dolgo boleznijo, gospodu župniku Martinu Malenšku, kateri ga je opetovano z tolažili sv. vere pokrepčal, blagorodnemu gospodu gimnazij. ravnatelju And. Senekoviču, gospodom magistratnim slugom za prijazno svetenje.

Vsakemu in vsem skupaj, kateri so kateri koli način izkazali svoje sočutje in sožalje ob boleznijo in smrti blagega ranjega bodi najsrčnejša zahvala!

V Ljubljani, dne 15. junija 1899.

(1113)

Žalujoči ostali.

Išče se izurjena

šivilja.

Vstopi lahko takoj.

Več se izve na Sv. Petra nasipu št. 33. (1108)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Isl, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vane, Hebr, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Geneve, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vane, Hebr, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 15 min. zvečer osebni vlak v Lesce-Bled. Poleg tega vsako nedeljo in praznik ob 5 uri 41 minut popoldne v Podnart-Kropo. — **Proga v Novo mesto in v Kečevje.** Osebni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1 uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Lince, Steyra, Isla, Anasea, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 55 min. zjutraj osebni vlak iz Lesce-Bleda. — Ob 11. uri 17 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plazja, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Lince, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osebni vlak z Dunaja, Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plazja, Budejevic, Lince, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Poleg tega ob 8. uri 42 min. zvečer iz Podnarta-Krope. — **Proga iz Novoga mesta in Kečevja.** Osebni vlaki: Ob 8. uri 41 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9 uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1)

Hamburg-Newyork.

Prevažanje oseb

z brzimi parniki na dva vijaka
in rednimi poštarnimi parniki na dva vijaka,

(dalje prevažanje oseb)

v vse kraje Zjedinjenih držav Severne Amerike
Canada, Brazilijo, Argentinijo, Afriko itd.

Natančnejša pojasnila daje brezplačno

F. W. Graupenstein, Lipsko

glavni zastopnik (446—9)

Glasbila

violine
citre
kitare
trobila

iz pločevine
in lesa

priporočata (934—5)

Adolf Stowasser in sin

v Gradcu.

Najboljša kakovost. — Nizke cene.

Nov cenik prosto in brezplačno.

Mlad trgovski poslovodja

Išče primerne službe, če tudi ne v prodajalni. — Kdo? pove iz prijaznosti upravnništvo „Slov. Naroda“.

(1098—2)

Hiša na prodaj.

V veliki fari na slovenskem štajerskem, kjer je petrazredna šola in zdravnik,

je jednonadstropna hiša z dvema drugima poslopjema in ledenico na prodaj po prav ugodnih pogojih. V tej hiši se že več let prav izvrstno izvršuje trgovina z mesnim blagom. (1097—2)
Več pove lastnik Tone Maloprou v Celji.

Leuchs-ove naslovne knjige

vseh dežel

za industrijo, obrt in trgovino

razpošilja

C. Leuchs & Co. v Norimberku.

Ceniki na zahtevanje brezplačno.

Ravnokar je izšel v novi izdaji zvezek 18.

Naslovna knjiga

za

Ogrsko kraljevino

(s pridruženjo Hrvatsko in Slavonijo).

Obsega na 1800 straneh vel. osmine naslove protokoliranih in neprotokoliranih trgovcev, tovarnarjev in rokodelcev, dalje grajščakov, odvetnikov itd. v mestih, velikih in malih občinah.

Podatki o obsevih in drugih javnih organih, statistična poročila vsake vrste so pregledno razvrščena, bogata in zanesljiva za vse popisane kraje. (1107—1)

Cena vezanemu izvodu 12 gld. a. v.

Prodaja ledenice.

Naznanja se s tem, da se bode

dné 22. junija 1899

ob 11. uri dopoldne pri c. kr. okrajnem sodišči v Ilirski Bistrici prisilno prodala tik kolodvora postaje Trnovo-Bistrica ležeča, v dobrem stavbinskem stanu se nahajajoča ledenica v cenilni vrednosti 2000 gld. Ta ledenica, katere nabavna cena znaša mnogo nad 10.000 gld., bi bila posebno za pivovarne ali za večje hotele dragocena pridobitev.

Natančnejša razjasnila daje g. Frano Bulz na Reki ali g. dr. A. Znidarič (Znidario), c. kr. notar v Ilirski Bistrici.

(1092—4)

Frano Bulz.

Izginuli

so revmatizem, protin, nervoznost, manjkanje spanja in teke. hripa, nevrologija in bledica, ohromelost, bolesti hrbtnos, krči in vrtinjanje sroca, tok krvi v glavo, astma, mrzle roke in noge, močenje postelje, kožne bolezni, slabodisoda sapa, kolika, zobobol, ženske bolezni itd., ako se nosi Feith-ov pristni patent. elektro-galv. volta-križ & gld. 1'20. Zahtevajte prospekte z zahvalnimi pismi od 945-3
M. FEITH, Dunaj, II., Taborstrasse 11/B.

Styria-kolo

skoro novo, se prodaja po nizki ceni.

Gospodske ulice št. 3, I. nadst. 1102

Mlad mož

izvežban in preskušen kurjač, želi svojo sedanjo službo premeniti. Prosijo se tedaj tovarne, mizarji i. t. d., ki delujejo s parno silo, in ako želé imeti dobrega kurjača, da se obrnejo na upravnništvo „Slov. Naroda“ pod „kurjač“.

(1110)

Sobo

separirano, nemeblvano (eventualno s kabinetom ali pa s kuhinjo vred), išče samski gospod.

Ponudba pod šifro: „Kje?“ poste restante Ljubljana. (1109—1)

Modro galico

(bakreni vitriol) (21—135)

za škropljenje trt

oddajata še izpod dnevne cene

Kavčič & Lillog

v Ljubljani, v Prešernovih ulicah.

V najem

odda se od 1. avgusta 1899. leta naprej

velika prodajalnica

kakor tudi

hlev in skladišče

na Dunajski cesti. (1079—2)

Pojasnila daje dr. A. Mosché.

Razglasilo.

Vsled privolitve konkurznega komisarja, g. Alojzija Jenčiča, deželnosodnega svetnika v Zatičini, razprodalo se bo popolnoma prostovoljno vse v konkurzno skupino Antona Kunsteke v Št. Vidu pri Zatičini spadajoče

štacunsko blago: kakor manufakturno, tako špecerijsko in železnina

slehrne vrste po jako ugodnih cenah, počeni od 15. t. m. naprej v štacunskih prostorih v Št. Vidu. (1105—1)

Dr. Rupert Bežek sv. r.

c. kr. notar kot konkurzni upravitelj.

Vabilo.

Ker občni zbor podpisane posojilnice, sklican na dan 11. junija t. l., ni bil sklepčen, sklicuje se s tem

nov občni zbor

na dan 25. junija 1899

ob 3. uri popoldne

v prostorih hotela „Narodni dom“ v Radečah z istim dnevnim redom.

Radeče pri Zidanem mostu, dné 11. junija 1899. (1111)

Okrajna posojilnica v Radečah
reg. zadruga z neomejeno zavezo.

Poslovodja

ki je v izdelovanju parketov in v lesni manipulaciji dobro izurjen, se vsprejme za manjo žago s parketnim mizarstvom.

Ponudbe pod naslovom: „Igman“ Sarajevo, poste restante. (1066—4)

Prevzete obrti.

Usojam se najuljudneje naznaniti, da sem prevzel

Rudolf Schmidtmayer-jevo vrvarijo
na Sv. Petra cesti št. 33 v Ljubljani

ter se bodem potrudil, postreči čast. gg. starim in novim odjemalcem vselej z najboljšim in solidno izdelanim blagom po najzmernejših cenah. Se najudaneje priporočujoč

z velespoštovanjem

J. N. Adamič
vrvarski mojster.

(1056—4)

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Razglas.

Vsled sklepa c. kr. deželne sodnije v Ljubljani z dné 19. maja 1899, opr. št. Nc. III. 348/99/4, se bode

„zavodu meščanske vojašnice v Ljubljani“

lastno zemljišče vlož. št. 17 kat. obč. Trnovo pri prostovoljni in

na dan 17. junija 1899

od 11. do 12. ure dopoldne v pisarni podpisanega sodnega komisarja določeni zadnji javni dražbi za ceno 20.500 gld. izklicalo in onemu, ki bode največ ponudil, v last oddalo.

Dražbeni pogoji izloženi so v pisarni podpisanega sodnega komisarja v občni pregled.

Dr. Fran Volk

c. kr. notar kot sodni komisar.

(1112—1)

Letnina in tisk „Narodne Tiskarne“.